

Protokół

z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rakowie

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rakowie jest gminną jednostką organizacyjną i budżetową utworzoną do realizowania zadań własnych i zadań zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje Gminę, w której zamieszkuje 5 848 osób.

Wójtem Gminy jest Pani Alina Siwonia.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rakowie został utworzony na mocy Uchwały Nr XI/44/90 Gminnej Rady Narodowej w Rakowie z dnia 27 lutego 1990 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rakowie”.

Ośrodek posiada własny REGON 290624595 i NIP 657-228-80-34.

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rakowie jest Pani Teresa Jasińska.

Ośrodek działa w oparciu o:

- 1) Statut stanowiący załącznik do Uchwały Nr XXXIX/224/2010 Rady Gminy w Rakowie z dnia 18 lutego 2010 roku w sprawie przyjęcia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rakowie zmieniony Uchwałą Nr XXII/138/2013 Rady Gminy Raków z dnia 29 stycznia 2013 r. W § 5 Statutu należy uaktualnić zadania własne gminy, realizowane przez Ośrodek w zakresie pomocy społecznej. Podczas zmiany Statutu należy uaktualnić również publikatory ustaw do nowo obowiązujących na dzień wydania nowego dokumentu i przywołać w nim również ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- 2) Uchwałą Nr XXI/114/2005 Rady Gminy Raków z dnia 25 lutego 2005 roku w sprawie zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych zasad częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat za te usługi, jak również trybu ich pobierania.

- 3) Upoważnienie AG-0113/18/06 Wójta Gminy Raków z dnia 04 grudnia 2006 roku dla Pani Teresy Jasińskiej – Kierownika GOPS w Rakowie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.
- 4) Zarządzenie Nr 100/2011 Wójta Gminy Raków z dnia 28 grudnia 2011 roku w sprawie przekazania do realizacji Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Rakowie zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Renata Gwóźdź – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 18/2014 z dnia 14 stycznia 2014 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską,
2. Barbara Smolanko – koordynator kontroli – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 19/2014 z dnia 14 stycznia 2014 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rakowie* pod pozycją 12.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 15-17 stycznia 2014 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca

2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., Nr 00, poz. 182 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2013 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. *Struktura organizacyjna ośrodka, kwalifikacje kadr.*
2. *Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., Nr 00, poz. 182 ze zm.)*
oraz monitorowanie zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., Nr 00, poz. 135).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rakowie mieści się w samodzielnym budynku przy ul. Sienieńskiego 19, 26-035 Raków, tel. 41 353 52 01. W wyniku przeprowadzonej wizytacji ustalono, że Ośrodek zajmuje trzy pomieszczenia. Pokoje wyposażone są w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej, warunki lokalowe są trudne, jednak z informacji Kierownika GOPS wynika, iż Ośrodek będzie remontowany w 2014 roku.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji GOPS jest bezrobocie, ubóstwo oraz niepełnosprawność.

Wypłata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest w Kasie Urzędu Gminy w Rakowie lub przelewem na indywidualne konta bankowe klientów.

Ad. 1 Funkcjonowanie ośrodka w zakresie zatrudnienia i organizacji pracy.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rakowie ogółem w ramach umowy o pracę zatrudnionych jest 6 pracowników. Przedmiotem kontroli była kadra zatrudniona w obszarze pomocy społecznej. W kontrolowanym Ośrodku w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych jest 4 pracowników, w tym: kierownik, 2 starszych pracowników socjalnych

Handwritten signature/initials in the bottom left corner.

Handwritten mark or signature in the bottom right corner.

oraz pracownik socjalny. (Załącznik Nr 1 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz pracowników świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze).

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, iż Kierownik posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończyła specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce posiadają również właściwe kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika socjalnego. Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- miernik: liczba mieszkańców gminy

liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w OPS = $5\ 848/3 = 1\ 950$

Z powyższego wynika, iż stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.), na jednego pracownika socjalnego przypada 1 950 mieszkańców.

Ad. 2. Ocena realizacji zadań własnych gminy dofinansowywanych z budżetu państwa.

Zasiłki stałe.

Z informacji przekazanych przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rakowie (Załącznik Nr 2 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) oraz ze sprawozdania MPiPS-03 za rok 2013 wynika, iż w 2013 roku pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla **66 osób**, w tym dla **52 osób samotnych** na łączną kwotę **309 284 zł**. Za wszystkie osoby opłacano składkę zdrowotną.

Kontroli poddano losowo wybrane teczki z dokumentacją stałych zasiłkobiorców, na podstawie której wydano decyzje administracyjne nr:

GOPS.8210.Rs.9.2013;	GOPS.8210.Rs.20.2013;	GOPS.8210.Rs.23.2013;
GOPS.8210.Rs.26.2013;	GOPS.8210.Rs.4.2013;	GOPS.8210.Rs.24.2013;

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty zawierają datę wpływu do ośrodka.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W decyzjach, w których klient miał przyznaną składkę zdrowotną odnotowano w podstawie prawnej brak ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. W decyzjach, którym nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej art. 108 kpa, w postanowieniu i uzasadnieniu nie informowano jednak klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego. W części decyzji administracyjnych wydanych na zasiłki stałe zespół kontrolny odnotował niewłaściwy publikator ustawy o pomocy społecznej oraz nieaktualny publikator kodeksu postępowania administracyjnego, w części decyzji w podstawie prawnej brak przywołania upoważnienia Kierownika GOPS do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej.

Zespół kontrolny stwierdził, iż w trzech skontrolowanych decyzjach nie przywołano art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego, podczas gdy termin wypłaty świadczenia, wynikający z decyzji przypadał przed dniem uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji, np. (decyzja z dnia 19.03.2013 r., termin wypłaty między 24 a ostatnim dniem miesiąca).

W decyzjach informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Decyzje o przyznaniu pomocy klientom w większości odbierali osobiście, potwierdzając ten fakt datą i podpisem.

Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne zgodnie z art.17 ust.1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Skontrolowane

Zasiłki okresowe.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Kierownika Ośrodka oraz sprawozdaniem MPiPS-03 za rok 2013, pomocą okresową w roku 2013 objęto **146 osób** na łączną kwotę **213 626 zł**, z czego całość stanowi dotacja z budżetu państwa. Głównym powodem przyznania wsparcia było bezrobocie – 113 osób. Wysokość wypłacanych zasiłków jest zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej.

Kontroli poddano dokumentację osób objętych pomocą na mocy decyzji:

GOPS.8211.Ro.37.3.2013; GOPS.8211.Ro.138.2013; GOPS.8211.Ro.141.2013;
GOPS.8211.Ro.15.2013; GOPS.8211.Ro.15.2.2013; GOPS.8211.Ro.17.2013;
GOPS.8211.Ro.129.2013; GOPS.8211.Ro.64.2013.

W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji administracyjnych zespół kontrolny odnotował, iż nie przywołano art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego, podczas gdy termin wypłaty świadczenia, wynikający z decyzji przypadał przed dniem uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji. W podstawie prawnej części decyzji administracyjnych wydanych na zasiłki okresowe widniał niewłaściwy publikator ustawy o pomocy społecznej, w części również zespół inspektorów odnotował brak upoważnienia Kierownika GOPS do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek opatrzony datą wpływu). W aktach znajdują się aktualne dochody z zakładów pracy, odcinki emerytur i rent, z powiatowych urzędów pracy, zaświadczenia o powierzchni gospodarstwa rolnego oraz świadczeń rodzinnych.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji. Do zasadności udzielanej pomocy nie wniesiono uwag.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Z informacji uzyskanych od Kierownika GOPS w Rakowie wynika, iż w 2013 roku pomocy w ramach Programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” udzielono ogółem dla **639 osób**. Pomocy w formie posiłku udzielono ogółem dla **344 osób**. W 2013 roku zasiłkiem celowym na zakup posiłku objęto **295 osób**.

K. Góral

4

Wykaz placówek oświatowych z terenu Gminy Raków, w których prowadzone było dożywianie w 2013 rok (Zał. Nr 3)

Nazwa szkoły	Rodzaj posiłku	Liczba dzieci	Koszt posiłku
Szkoła Podstawowa z Oddziałem Przedszkolnym w Ocisękach	Jedno gorące danie	41	1,50 zł
Szkoła Podstawowa z Oddziałem Przedszkolnym w Szumsku	Jedno gorące danie	43	1,50 zł
Szkoła Podstawowa z Oddziałem Przedszkolnym w Bardzie	Jedno gorące danie	30	1,50 zł
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Rakowie	Jedno gorące danie	65	1,50 zł
Przedszkole w Rakowie	Obiad	34	2,80 zł
Gimnazjum im. Jana Pawła II w Rakowie	Obiad	93	2,00 zł
RAZEM		306	

Pozytywnym jest fakt, iż we wszystkich szkołach na terenie Gminy Raków dzieci otrzymują dożywianie w formie gorącego posiłku, co jest zgodne z ideą Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej pomocy w formie **zasiłków celowych** w ramach realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

GOPS.8212.Rc.54.2.2013; GOPS.8212.Rc.85.2013; GOPS.8212.Rc.47.2013;
 GOPS.8212.Rc.34.6.2013; GOPS.8212.Rc.86.2013; GOPS.8212.Rc.90.2013;
 GOPS.8212.Rc.64.2013; GOPS.8212.Rc.93.2013; GOPS.8212.Rc.76.2013.

oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej **pomocy w formie posiłku**, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

GOPS.8223.Rc.23.2013; GOPS.8223.Rc.17.2013; GOPS.8223.Rc.13.2012;
 GOPS.8223.Rc.27.2012; GOPS.8223.Rc.29.2012; GOPS.8223.Rc.128.2012;

Handwritten signature

Handwritten mark

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno – bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych decyzji wydanych na posiłki i zasiłki celowe w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” zespół kontrolny odnotował brak przywołania rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, w części decyzji widnieje niewłaściwy publikator ustawy o pomocy społecznej, w części natomiast brak upoważnienia Kierownika GOPS do wydawania decyzji administracyjnych. W kilku przypadkach sprawdzonych decyzji, wydanych na zasiłki celowe, w podstawie prawnej przywoływano art. 108 Kpa, jednak w postanowieniu i uzasadnieniu przedmiotowych decyzji nie informowano klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego. W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji administracyjnych na posiłki oraz w części decyzji wydanych na zasiłki celowe zespół kontrolny odnotował, iż nie przywołano art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego, podczas gdy wypłata świadczenia lub pomoc w formie posiłku były realizowane przed dniem uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wniesiono uwag.

Jakość usług opiekuńczych na terenie gminy ze szczególnym uwzględnieniem usług świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rakowie realizuje usługi opiekuńcze, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W roku 2013 usługi świadczone były dla 3 osób przez 3 osoby, zatrudnione w GOPS: 2 w ramach umowy zlecenia, 1 osoba w ramach prac społecznie użytecznych.

Zasady przyznawania usług i pobierania odpłatności reguluje *Uchwała Nr XXI/114/2005 Rady Gminy Raków z dnia 25 lutego 2005 roku w sprawie zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych*

*Przebieg
K. Prokocimski*

zasad częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat za te usługi, jak również trybu ich pobierania.

Zgodnie z wymienioną Uchwałą wartość 1 godziny usług opiekuńczych wynosi 10 zł. Sprawdzono losowo wybrane akta o numerach decyzji: GOPS-8128.3.2.2013; GOPS.8128.1.2013; GOPS; GOPS-8128.4.2013.

W aktach klientów znajdowały się m. in.: wywiady środowiskowe, dokumenty potwierdzające sytuację dochodową i zdrowotną klienta, decyzje administracyjne.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych odnotowano brak przywołania rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Zespół kontrolny odnotował, iż decyzjom tym nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, podczas gdy usługi świadczone były u klienta przed datą uprawomocnienia się decyzji administracyjnej.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wniesiono uwag.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował zadań związanych ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej).

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej skierował do domu pomocy społecznej. W roku 2013 w domach pomocy społecznej przebywało 3 mieszkańców gminy. W roku tym kontrolowana jednostka na pokrycie kosztów pobytu podopiecznych w DPS wydatkowała kwotę **64 217 zł**.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i zasiłków celowych specjalnych.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej GOPS w Rakowie przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej ustawy Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Kontrolowana jednostka w roku 2013, jak wynika z informacji przekazanych przez Kierownika GOPS (Zał. Nr 2 - Ustalenia dotyczące Realizacji zadań przez OPS), udzieliła **2 zasiłków celowych** oraz **8 specjalnych zasiłków celowych**. Zasiłki celowe przyznawane były w na zakup opału oraz pokrycie części lub całości kosztów leków i leczenia. Najczęstszym powodem ubiegania się o zasiłek celowy specjalny były wydatki na zakup opału i pokrycie kosztów leczenia.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta:

Zasiłki celowe – GOPS.8212.Rc.1.2013; GOPS.Rc.2.2013;

Zasiłki celowe specjalne – GOPS.8212.Rcs.16.2013; GOPS.8212.Rcs.9.2013; GOPS.8212.Rcs.13.2013; GOPS.8212.Rcs.12.2013; GOPS.8212.Rcs.15.2013.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

W decyzjach na zasiłki celowe w podstawie prawnej widniały aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej oraz kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawę prawną art. 108 kpa, nie informowano jednak o tym fakcie w postanowieniu oraz uzasadnieniu decyzji.

W decyzjach na specjalne zasiłki celowe odnotowano brak rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji administracyjnych zespół kontrolny odnotował, iż nie przywołano art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego, podczas gdy termin wypłaty świadczenia, wynikający z decyzji przypadał przed dniem uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji.

Strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Kontrola jakości pracy socjalnej poprzez analizę indywidualnych przypadków ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania instrumentów pracy socjalnej - kontraktu socjalnego.

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym.

Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W kontrolowanej jednostce praca socjalna podejmowana jest podczas każdego kontaktu pracowników socjalnych z podopiecznymi, zarówno w środowisku domowym, jak i siedzibie Ośrodka. Praca socjalna realizowana przez pracowników socjalnych polega m. in. na: odwiedzaniu rodzin, udzielaniu wsparcia, pomocy w wypełnianiu dokumentów, umawianiu wizyt u lekarzy specjalistów, motywowaniu do podjęcia działań zmierzających do poprawy sytuacji materialnej i zdrowotnej rodziny, informowaniu o sposobie uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności, motywowaniu klientów do poszukiwania pracy.

W 2013 r. pracą socjalną objęto 472 rodzin, przeprowadzono 982 wywiadów środowiskowych. W ramach pracy socjalnej Ośrodek współpracował z następującymi instytucjami:

- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie - w zakresie ustalenia stopnia niepełnosprawności dla klientów OPS, ustalenia sytuacji rodzin - kandydatów do pełnienia roli rodziny zastępczej, przeprowadzania wywiadów środowiskowych u osób zobowiązanych do alimentacji na rzecz dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych;
- Powiatowym Urzędem Pracy - współpraca polegała na wymianie informacji dotyczących wspólnych klientów (na motywowaniu, aktywizowaniu bezrobotnych poprzez kontrakty socjalne);
- Placówkami Oświatowymi - codzienna stała współpraca ze szkołami w zakresie organizowania dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach, ustalaniu z pedagogiem szkolnym wspólnego planu działania w stosunku do rodzin niewydolnych wychowawczo;
- Sądami rodzinnymi, kuratorami - współpraca dotyczyła rodzin niewydolnych wychowawczo i polegała na ustanowieniu kuratora dla rodzin, ograniczeniu bądź pozbawieniu władzy rodzicielskiej, umieszczeniu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych;
- Policją i prokuraturą - współpraca dotyczyła głównie środowisk patologicznych dotkniętych przemocą, alkoholizmem oraz problemów niewywiązywania się z obowiązku alimentacyjnego. Współpraca polegała na wymianie niezbędnych informacji, wspólnej interwencji w środowisku;
- Przychodniami lekarskimi, zakładami opiekuńczo-leczniczymi, szpitalami - współpraca wszechstronna, polegała m.in. na wspólnych wyjazdach w teren do chorych podopiecznych (pracownik socjalny, pielęgniarka środowiskowa, lekarz), wypełnianiu dokumentów w celu

Handwritten signature:
B. Kowalski

Handwritten mark:

umieszczenia podopiecznych w zakładach opiekuńczo - leczniczych;
- Organizacjami pozarządowymi, ZUS, KRUS, Urzędem Skarbowym i innymi ośrodkami pomocy społecznej, świetlicą środowiskową w Rakowie, świetlicą wiejską w Chańczy oraz świetlicą środowiskową w Ociesękach. W wymienionych świetlicach w okresie ferii oraz wakacji dzieci korzystają z posiłków finansowanych ze środków GKRPA.

Ważnym instrumentem pracy socjalnej z osobami ubiegającymi się o pomoc są kontrakty socjalne, które mają na celu zobowiązanie zainteresowanego do podejmowania z pracownikiem wspólnych działań zmierzających do przezwyciężenia jego trudnej sytuacji życiowej. W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował pracy socjalnej z klientami pomocy społecznej w oparciu o kontrakt socjalny, zawarty z podopiecznym poza projektem systemowym PO KL.

Monitorowanie sposobu wdrażania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rakowie realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na podstawie Zarządzenia Nr 100/2011 Wójta Gminy Raków z dnia 28 grudnia 2011 roku w sprawie przekazania do realizacji Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Rakowie zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

W kontrolowanym Ośrodku w 2013 roku zatrudniony był asystent rodziny, który miał pod opieką 13 rodzin. GOPS w Rakowie pozyskał środki finansowe na zatrudnienie asystenta w ramach Resortowego programu wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

Pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, usług opiekuńczych, zasiłku celowego oraz specjalnego zasiłku celowego przyznano zasadnie. W aktach znajdują się m. in.: zaświadczenia z PUP, zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur, zaświadczenia o wysokości gospodarstwa rolnego, oświadczenia klientów.

Kierownik GOPS w Rakowie posiada odpowiednie wykształcenie na zajmowanym stanowisku. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce posiadają również właściwe kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika socjalnego.

Handwritten signature:
K. Krolow

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, na jednego pracownika socjalnego przypada 1 950 mieszkańców.

W § 5 Statutu należy uaktualnić zadania własne gminy, realizowane przez Ośrodek w zakresie pomocy społecznej. Podczas zmiany Statutu należy uaktualnić również publikatory ustaw do nowo obowiązujących na dzień wydania dokumentu i przywołać w nim również ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Warunki lokalowe są trudne, jednak z informacji kierownika GOPS wynika, iż Ośrodek będzie remontowany w 2014 roku.

W decyzjach na zasiłki stałe, w których klient miał przyznawaną składkę zdrowotną odnotowano w podstawie prawnej brak ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. W części decyzji wydanych na zasiłki stałe, celowe z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz zasiłki celowe, którym nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej art. 108 kpa, w postanowieniu i uzasadnieniu nie informowano jednak klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

Zespół kontrolny stwierdził, iż w części skontrolowanych decyzji na zasiłki stałe, celowe z Programu oraz w decyzjach na zasiłki okresowe, posiłki, specjalne zasiłki celowe oraz usługi opiekuńcze nie przywołano art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego, podczas gdy wypłata świadczenia, pomoc w formie posiłku lub usług opiekuńczych realizowane były przed dniem uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji.

W podstawie prawnej części decyzji administracyjnych wydanych na zasiłki stałe, okresowe oraz zasiłki celowe i posiłki z Programu, zespół kontrolny odnotował niewłaściwy publikator ustawy o pomocy społecznej oraz brak upoważnienia Kierownika GOPS do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej, a w części decyzji na zasiłki stałe nieaktualny publikator kodeksu postępowania administracyjnego.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydanych na posiłki i zasiłki celowe w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, usługi opiekuńcze oraz specjalne zasiłki celowe, zespół kontrolny odnotował brak przywołania rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Pozytywnym jest fakt, iż we wszystkich szkołach na terenie Gminy Raków dzieci otrzymują dożywianie w formie gorącego posiłku, co jest zgodne z ideą Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Kontrolowana jednostka nie wykorzystuje kontraktu socjalnego jako instrumentu pracy socjalnej.

W kontrolowanym Ośrodku w 2013 roku zatrudniony był asystent rodziny, który miał pod opieką 13 rodzin.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika kontrolowanej jednostki oraz pracowników socjalnych.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. nr 61 poz. 543).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

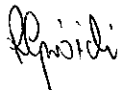
*Wykonali:
B. Kuciel*

[Signature]

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Renata Gwóźdź

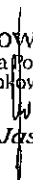
2. Barbara Smolanko

Kielce, dnia 07.02.2014 r.

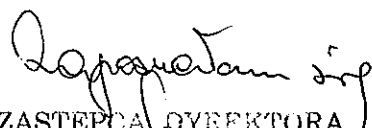
Ze strony kontrolowanej:

Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Rakowie

Teresa Jasińska

Data podpisania protokołu:

ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej
mgr Renata Segiecińska

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Rakowie
ul Sienieńskiego 19, 26-035 Raków
NIP 657-22-88-034, Regon 290624595
tel/fax 041 353 52 01

ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI
w KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej
25-516 Kielce, ul. Al. IX Wieków Kielc 3